

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК
Освітньо-професійна програма Маркетинг
спеціальність 075 Маркетинг
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь Бакалавр

Розробники:
Канцедал Н. А., завідувач кафедри обліку і оподаткування,
к.е.н., доцент
Прийдак Т. Б., доцент кафедри обліку і оподаткування,
к.е.н., доцент

Полтава
2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Бухгалтерський облік
Назва структурного підрозділу	Кафедра обліку і оподаткування
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Канцедал Наталія Анатоліївна, к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування кабінет 436, 4 корпус nataliia.kantsedal@pdaa.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/канцедал-наталія-анатоліївна Прийдак Тетяна Борисівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування кабінет 435, 4 корпус tetiana.pryidak@pdaa.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/pryydak-tetyana-borysivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	075 Маркетинг ОПП Маркетинг
Попередні умови для вивчення дисципліни	ОК8 Правознавство; ОК12 Філософія; ОК15 Економіка і фінанси підприємства; ОК27 Маркетинг; ОК37 Навчальна практика «Економічна інформатика».

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: полягає у формуванні системи знань здобувачів вищої освіти з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення предмета, об'єкта та методів бухгалтерського обліку, набуття навичок їх практичного застосування для ефективного використання облікової інформації в управлінні.

Компетентності:

загальні:

ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

фахові:

ФК 7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

ФК 15. Здатність застосовувати основи обліку та фінансів, оцінювання результатів діяльності у сфері підприємництва.

ФК 16. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в сфері маркетингу з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.

ПРН 19. Знати основи обліку та фінансів, вміти оцінювати результати діяльності у сфері підприємництва.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Предмет і метод бухгалтерського обліку. Поняття про предмет і об'єкт бухгалтерського обліку, їх взаємозв'язок. Класифікація об'єктів бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку.

Тема 2. Бухгалтерський баланс. Економічна сутність, зміст і структура

бухгалтерського балансу. Види бухгалтерських балансів. Господарські операції та їх вплив на баланс. Порядок читання та аналізу балансу.

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис. Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст і будова. Класифікація рахунків. План рахунків бухгалтерського обліку. Синтетичні й аналітичні рахунки, їх взаємозв'язок. Метод подвійного запису. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку.

Тема 4. Документування в системі бухгалтерського обліку. Документи як джерело первинної інформації. Вимоги до змісту й оформлення документів. Класифікація документів. Бухгалтерські помилки: види та способи виправлення. Організація документообороту та зберігання документів

Тема 5. Облік господарських процесів та фінансових результатів. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації. Облік фінансових результатів.

Тема 6. Звітність в системі бухгалтерського обліку. Поняття про бухгалтерську звітність. Класифікація звітності. Взаємозв'язок фінансової звітності з бухгалтерськими рахунками та позабалансовий облік

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Денна форма 075МАР бд 2022			
	усього	у тому числі		
		л	л	с.р.
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод.	14	2	2	10
Тема 2. Бухгалтерський баланс.	14	2	2	10
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис.	16	4	2	10
Тема 4. Документування в системі бухгалтерського обліку.	14	2	2	10
Тема 5. Облік господарських процесів та фінансових результатів.	18	4	4	10
Тема 6. Звітність в системі бухгалтерського обліку	14	2	2	10
Усього годин	90	16	14	60

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання (075МАР_бд_2022)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Письмове виконання практичних завдань	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи	
ПРН 4.	6	15	8	21	50
ПРН 19.	6	15	8	21	50
Разом	12	30	16	42	100

Форми поточного контролю знань здобувачів вищої освіти (075Мар_бд_2022):

Опитування (для одного теоретичного питання, передбачено 2 теоретичних питання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	правильна обґрунтована відповідь за лекційним матеріалом свідчить про розуміння основ обліку, вміння збирати, аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного інструментарію.

1	неточна відповідь за лекційним матеріалом свідчить про розуміння основ обліку, вміння збирати, аналізувати необхідну інформацію.
0	відсутність відповіді на поставлене питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	правильно складена кореспонденція рахунків, проведені розрахунки, складена фінансова звітність свідчить про розуміння основ обліку, вміння збирати, аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного інструментарію.
3	правильно складена кореспонденція рахунків, проведені розрахунки, складена фінансова звітність (з певними неточностями) свідчить про розуміння основ обліку, вміння збирати, аналізувати необхідну інформацію.
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Контрольна робота (контрольна робота представлена у вигляді практичного завдання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
8	правильно складена кореспонденція рахунків, проведені розрахунки, складена фінансова звітність свідчить про розуміння основ обліку, вміння збирати, аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного інструментарію.
5	складена кореспонденція рахунків, проведені розрахунки, складена фінансова звітність (з незначними неточностями) свідчить про достатній рівень розуміння основ обліку, вміння збирати, аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного інструментарію.
3	складена кореспонденція рахунків, проведені розрахунки, складена фінансова звітність (з неточностями) свідчить про недостатній рівень розуміння основ обліку, вміння збирати, аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного інструментарію.
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Виконання завдань самостійної роботи (самостійна робота представлена у вигляді практичного завдання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
7	правильно складена кореспонденція рахунків, проведені розрахунки, складена фінансова звітність свідчить про розуміння основ обліку, вміння збирати, аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного інструментарію.
5	складена кореспонденція рахунків, проведені розрахунки, складена фінансова звітність (з незначними неточностями) свідчить про достатній розуміння основ

Кількість балів	Критерії оцінювання
	обліку, вміння збирати, аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного інструментарію.
2	складена кореспонденція рахунків, проведені розрахунки, складена фінансова звітність (з неточностями) свідчить про недостатній рівень розуміння основ обліку, вміння збирати, аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного інструментарію.
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – залік.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (075МАР_бд_2022)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Письмове виконання практичних завдань	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод.	2	5		7	14
Тема 2. Бухгалтерський баланс.	2	5		7	14
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис.	2	5	8	7	22
Тема 4. Документування в системі бухгалтерського обліку.	2	5		7	14
Тема 5. Облік господарських процесів та фінансових результатів.	2	5		7	14
Тема 6. Звітність в системі бухгалтерського обліку	2	5	8	7	22
Разом	12	30	16	42	100

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни:

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика: навч. посіб. / Лень В. С., Гливенко В. В. Київ, ЦУЛ, 2018. 608 с.
2. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах: підруч. для студентів ВНЗ / В. Я. Плаксієнко [та ін.]; [за ред. В. Я. Плаксієнка]. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 519 с.
3. Бухгалтерський облік : підручник / [Я. Д. Крупка та ін.]. Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 459 с.
4. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях / Н. М. Малюга, В. М. Пархоменко; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. Київ : Консультант, 2017. 67 с.
5. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: підручник / [А. Г. Загородній та ін.]. 4-те вид., доопрац. і допов. Львів : Вид-во Львів. політехніка, 2018. 278 с.
6. Плаксієнко В. Я., Єрмолаєва М. В., Грибовська Ю. М., Лега О. В., Романченко Ю. О., Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Черненко К. В. Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах: навч. посіб. / За ред. В. Я. Плаксієнка., 2020. 440 с.
7. Ткаченко Н. Теорія бухгалтерського обліку. Київ, Вид-во Алерта. 2017. 174 с.

Допоміжні

1. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / А. П. Макаренко [та ін.]. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 547 с.
2. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. / С. А. Бурлан, Н. В. Каткова; Чорномор. нац. ун-т ім. Петра Могили. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 271 с.
3. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 435 с.

4. Бухгалтерський облік та податкова звітність самозайнятих осіб: [практ. посіб.] / Ін-т права та післядиплом. освіти М-ва юстиції України, Держ. фіск. служба України; [Д. В. Журавльов та ін. ; за ред. В. М. Аксюкова, М. І. Москаленка]. Київ : ОВК, 2017. 236 с.

5. Канцедал Н. А. Наукова інтерпретація методології обліку у працях корифеїв бухгалтерської думки. *Облік і фінанси*. 2018. № 2(80). С. 16.-23. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/article/566/>

6. Канцедал Н. А., Пономаренко О. Г. Обґрунтування взаємозв'язку теорії і практики бухгалтерського обліку: інституційний підхід. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2018 році (м. Полтава, 16-17 травня 2019 року)*. Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 110-112. <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/5330>

7. Лега О. В., Яловега Л. В., Прийдак Т. Б. Словник обліково-фінансових термінів. Полтава, 2021. 457 с.

8. Наукові та прикладні аспекти удосконалення бухгалтерського обліку, економічного контролю та системи оподаткування : кол. монографія / (за ред. В. Я. Плаксінка) ; Полтав. держ. аграр. акад. Полтава : Астроя, 2018. 351 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. «Облік і фінанси» (e-ISSN 2518-1181, p-ISSN 2307-9878) – фаховий рецензований науково-виробничий журнал відкритого доступу. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/aboutus/>

2. Вісник ЖДТУ: Економіка, управління та адміністрування. URL: <http://ven.ztu.edu.ua/>

3. Вісник ХНАУ – фаховий журнал відкритого доступу. URL: <http://visen.knau.kharkov.ua/>

4. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна бухгалтерська газета. URL: <http://vobu.ua/ukr/>

5. Дебет-кредит. Український бухгалтерський портал. URL: <https://dtk.com.ua/>

6. Електронний репозитарій наукових публікацій ПДАА. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/>

7. Енциклопедія бухгалтерських провідок. Авторський проект Рими Грачової. URL: <https://buhlabaz.ru/provodki>

8. Жива бухгалтерська книга. Онлайн-видання. URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/buhbook>

9. Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

11. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/39-buhgalterskiy-oblk-sadovska-b.html>

